

Avdelningen samhällsplanering och ledning
Berit Pettersson, planeringschef

Inrättande av en beredning för social hållbarhet

Sammanfattning

Hållbarhetsberedningen som avslutade sitt arbete 2018 hade i uppdrag att göra en genomlysning av kommunens arbete med folkhälsa. Efter avrapporteringen av genomlysningen av folkhälsoarbetet gav kommunstyrelsen förvaltningen i uppdrag 2018-05-28 att ta fram ett förslag om ett utvecklat hållbarhetsarbete med fokus folkhälsa. I den politiska plattformen 2019-2022 är ett av uppdragen att ta fram en social översiktsplan. För att fullfölja dessa uppdrag föreslås nu att en beredning för social hållbarhet föreslås inrättas. Beredningen ska ha följande uppgifter:

1. Ta fram ett samlande och övergripande program för de styrdokument som är av betydelse för kommunens mål för social hållbarhet.
2. Aktualitetspröva bostadsriktlinjerna inför antagandet i kommunfullmäktige, vid behov föreslå justeringar av riktlinjerna samt överföra dem till ett separat dokument.
3. I övrigt fullgöra de uppgifter som kommunfullmäktige tilldelar beredningen.

Bakgrund

Hållbarhetsberedningen som avslutade sitt arbete 2018 hade i uppdrag att göra en genomlysning av kommunens arbete med folkhälsa. Slutsatserna från arbetet visade att det finns utmaningar utifrån hälsoläget i kommunen, att det behövs en struktur och systematik i arbetet i kommunen och att folkhälsa behöver kopplas till jämlik hälsa och socialt hållbar utveckling genom ett kommunövergripande och sammanhållet ramverk.

Efter avrapporteringen av genomlysningen av folkhälsoarbetet gav kommunstyrelsen förvaltningen i uppdrag 2018-05-28 att ta fram ett förslag om ett utvecklat hållbarhetsarbete med fokus folkhälsa. I den politiska plattformen 2019-2022 är ett av uppdragen att ta fram en social översiktsplan. Kommunstyrelseförvaltningen har tolkat

det politiska uppdraget som att den sociala översiktsplanen ska peka ut de viktigaste frågorna för kommunen för social hållbarhet och utifrån detta ta fram ett förslag till utvecklat socialt hållbarhetsarbete i enlighet med kommunstyrelsens uppdrag. För ett sådant arbete föreslås att en politisk beredning inrättas med namnet beredning för social hållbarhet.

Bostadsförsörjning och socialt hållbara boendemiljöer är en sådan viktig fråga för social hållbarhet. Kommunen har idag riktlinjer för bostadsförsörjningen inarbetade i översiktsplanen som beslutades 2016. Riktlinjerna ska antas av kommunfullmäktige varje mandatperiod. Den föreslagna politiska beredningen för social hållbarhet föreslås därför genomföra en aktualitetsprövning av riktlinjerna för bostadsförsörjningen inför antagande i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningens synpunkter

Bestämmelsen i 3 kap 2 § kommunallagen (KL) innebär att för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som skall avgöras av fullmäktige får fullmäktige inrätta fullmäktigeberedningar. Kommunstyrelsen har en särskild uppgift att vara den sista instansen innan ärenden kommer upp i fullmäktige (5 kap 28 § KL). Denna uppgift kan inte inskränkas genom inrättande av en fullmäktigeberedning. Tanken är alltså inte att en sådan beredning skall vara ett allmänt beredningsorgan med uppgifter som motsvarar styrelsens. Avsikten är att fullmäktige i vissa fall skall kunna tillsätta ett särskilt organ enbart för beredningen.

Beslut under beredningen av ett fullmäktigeärende utgör inte ett överklagbart beslut (13 kap 2 § KL). Ett överklagande måste således riktas mot själva fullmäktigebeslutet och inte mot fullmäktigeberedningens förslag till beslut.

En fullmäktigeberedning kan ha vissa funktioner för uppföljning av nämndverksamheten. Detta innebär dock inte att beredningen kan förvandlas till en nämnd. Införande av fullmäktigeberedningar medför i praktiken en form av ”dubbel beredning”, genom att kommunstyrelsen och berörd facknämnd inte kan förbigås före ett fullmäktigebeslut.

Beredning av ärenden före beslut är per definition skiljt från verkställighet av protokollförda beslut. I kommunallagen (och i SKL:s lagkommentar) nämns fullmäktigeberedningar enbart i samband med just beredning av ärenden före beslut. Detta betyder att fullmäktigeberedningar inte är avsedda att ha någon verkställande roll.

Bestämmelserna i 5 kap 26-28 §§ KL innebär att förslag från beredningen för social hållbarhet till kommunfullmäktige skall behandlas av kommunstyrelsen innan en fråga förs fram till fullmäktige. Därmed gäller samma ordning för ärenden från beredningen för social hållbarhet som för alla andra ärenden (utom valärenden och ärenden om

ansvarsfrihet) som redan behandlas av kommunstyrelsen innan beslutsförslag lämnas till fullmäktige.

I kommunfullmäktiges arbetsordning sägs följande (§ 41, tredje och fjärde stycket).

”Fullmäktige får tillsätta en eller flera fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga. Fullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i fullmäktigeberedningen. Bland ledamöterna väljer fullmäktige en ordförande för den tid som den har valts till ledamot.

Beredningen bestämmer själv sina arbetsformer.”

Förslag till uppgifter för beredningen för social hållbarhet

Kommunfullmäktige måste fastställa beredningen för social hållbarhets uppgifter. Utifrån den bakgrund som redovisats ovan föreslås följande uppgifter:

1. Ta fram ett samlande och övergripande program för de styrdokument som är av betydelse för kommunens mål för social hållbarhet. Programmet ska utgöra underlag i verksamhetsplanering, budget- och investeringsprojekt och ska gälla för alla kommunens verksamheter och bolag.

I ett separat ärende redovisas ett förslag till direktiv för ett nytt program för social hållbarhet inklusive finansiering av det arbetet. Förutsatt att direktivet godkänns så utgör det uppdragsbeskrivning för beredningen för social hållbarhet i denna del.

2. Aktualitetspröva bostadsriktlinjerna inför antagandet i kommunfullmäktige, vid behov föreslå justeringar av riktlinjerna samt överföra dem till ett separat dokument. I enlighet med lagstiftningen ska riktlinjerna grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. De nuvarande riktlinjerna är inarbetade i översiktsplanen men genom en omtolkning av lagen måste riktlinjerna finnas i ett separat dokument beslutat av kommunfullmäktige.

3. I övrigt fullgöra de uppgifter som kommunfullmäktige tilldelar beredningen.

Ekonomi

För själva beredningens arbete bör avsättas ca 100 tkr årligen. Det ligger i linje med erfarenheterna från hållbarhetsberedningen. Den totala summan är dock beroende av hur många ledamöter som ska arvoderas.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

1. En beredning för social hållbarhet med åtta ledamöter inrättas för tiden fr o m 2020-06-01 t o m 2022-12-31.
2. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna en ordförande samt en vice ordförande.
3. Beredningen för social hållbarhet skall ha de uppgifter som framgår av kommunstyrelseförvaltningens skrivelse enligt ovan.
4. Kommunfullmäktige skall i god tid före 2022-12-31 pröva frågan om huruvida hållbar-hetsberedningen skall finnas kvar och vilka uppgifter den i så fall skall ha för tiden efter 2022-12-31.
5. För beredningens arbete avsätts 100 tkr som tas från kommunfullmäktiges reserv.